

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
MESLEKÎ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ

ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ

9, 10, 11 ve 12. Sınıflar Öğretim Programı

2022

İÇİNDEKİLER

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI 3

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI	3
1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ	3
1.2.1. Değerlerimiz	4
1.2.2. Yetkinlikler	4
1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI	5
1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI	6

2. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI 7

2.1. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI	7
2.2. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER.....	7
2.3. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	8
2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	10

3. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI 12

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI	12
3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	13
9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	13
10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	16
11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	17
12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	18

1. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler bireylerden beklenen rolleri de doğrudan etkilemiştir. Bu değişim; bilgi üretebilen ve bu bilgiyi hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünebilen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkıda bulunabilen bir bireyi tanımlamaktadır. Öğretim programları; bu niteliklere sahip bireylerin yetişmesine hizmet edecek şekilde salt bilgi aktarmaktan ziyade bireysel farklılıkları dikkate alan, değer ve beceri kazandırma hedefli, sade ve anlaşılır bir yapıda hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda bir taraftan farklı konu ve sınıf düzeylerinde sarmal bir yaklaşımla tekrar eden kazanım ve açıklamalara, diğer taraftan bütünsel ve bir kerede kazandırılması hedeflenen öğrenme çıktılarına yer verilmiştir. Bu kazanım ve açıklamalar ile öğrenme çıktıları ilgili disiplinin yetkin, güncel ve geçerli olduğunu; eğitim öğretim sürecinin hayatla doğrudan ilişkili şekilde tasarlandığını gösterir niteliktedir. Bu kazanımlar ve bu kazanımların sınırlarını belirleyen açıklamalar; sınıflar ve eğitim kademeleri düzeyinde değerler, beceriler ve yetkinlikler perspektifinde bütünlük sağlayan bir bakış açısıyla yalın bir içeriğe işaret etmektedir. Böylelikle üst bilişsel becerilerin kullanımına yönlendiren, anlamlı ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan, sağlam ve önceki öğrenmelerle ilişkilendirilmiş, diğer disiplinlerle ve günlük hayatla değerler, beceriler ve yetkinlikler çerçevesinde bütünlüştürmüş bir öğretim programları toplamı oluşturulmuştur.

1.1. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GENEL AMAÇLARI

Öğretim programları, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen "Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları" ile "Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri" esas alınarak hazırlanmıştır.

Eğitim öğretim programlarıyla sürdürülen tüm çalışmalar; okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim seviyelerinde birbirini tamamlayıcı bir şekilde aşağıdaki amaçlara ulaşmaya yöneliktir:

1. Okul öncesi eğitimi tamamlayan öğrencilerin bireysel gelişim süreçleri göz önünde bulundurularak bedensel, zihinsel ve duygusal alanlarda sağlıklı şekilde gelişimlerini desteklemek
2. İlkokulu tamamlayan öğrencilerin gelişim düzeyine ve kendi bireyselliğine uygun olarak ahlaki bütünlük ve öz farkındalık çerçevesinde, öz güven ve öz disipline sahip, gündelik hayatta ihtiyaç duyacağı temel düzeyde sözel, sayısal ve bilimsel akıl yürütme ile sosyal becerileri ve estetik duyarlılığı kazanmış, bunları etkin bir şekilde kullanarak sağlıklı hayat yönelimli bireyler olmalarını sağlamak
3. Ortaokulu tamamlayan öğrencilerin ilkokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimsemiş, haklarını kullanan ve sorumluluklarını yerine getiren, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi'nde (TYÇ) ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış bireyler olmalarını sağlamak
4. Liseyi tamamlayan öğrencilerin ilkokulda ve ortaokulda kazandıkları yetkinlikleri geliştirmek suretiyle millî ve manevi değerleri benimseyip hayat tarzına dönüştürmüş, üretken ve aktif vatandaşlar olarak yurdumuzun iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunan, TYÇ'de ve ayrıca disiplinlere özgü alanlarda ifadesini bulan temel düzeydeki beceri ve yetkinlikleri kazanmış, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yükseköğretime, bir mesleğe ve hayata hazır bireyler olmalarını sağlamak

1.2. ÖĞRETİM PROGRAMLARININ PERSPEKTİFİ

Eğitim sistemimizin temel amacı değerlerimiz ve yetkinliklerle bütünlüştürmüş bilgi, beceri ve davranışlara sahip bireyler yetiştirmektir. Bilgi, beceri ve davranışlar, öğretim programlarıyla kazandırılmaya çalışılırken değerlerimiz ve yetkinlikler bu bilgi, beceri ve davranışlar arasındaki bütünlüğü sağlamaktadır. Değerlerimiz, toplumumuzun millî ve manevi kaynaklarından damıtılarak dünden bugüne ulaşmış ve yarınlara aktarılabilecek öz mirasımızdır.

Yetkinlikler ise bu mirasın hayata ve insanlık ailesine katılmasını ve katkıda bulunmasını sağlayan eyleme dayalı becerilerimizdir. Bu yönüyle değerlerimiz ve yetkinlikler birbirinden ayrılmaz bir şekilde teori ve pratik bütünlüğünü sağlayan asli parçamızı oluşturmaktadır. Güncellik içinde öğrenme öğretme süreçleriyle kazandırmaya çalıştığımız bilgi, beceri ve davranışlar ise bizi biz yapan değerlerimizin ve yetkinliklerin günün şartları içinde görünürlük kazanma araç ve platformlarıdır; günün şartları içinde değişiklik gösterebilir yapısıyla arızidir ve bu sebeple sürekli gözden geçirmelerle güncellenerek yenilenmektedir.

1.2.1. Değerlerimiz

Değerlerimiz öğretim programlarının perspektifini oluşturan ilkeler toplamıdır. Kökleri geleneklerimiz ve dünümüz içinde bulunmakta, gövdesi ve dalları bu köklerden beslenerek bugünüme ve yarınlarımıza uzanmaktadır. Temel insani özelliklerimizi oluşturan değerlerimiz, hayatın rutin akışında karşılaştığımız sorunlarla başa çıkmada eyleme geçmemizi sağlayan gücün kaynağıdır.

Bir toplumun geleceği, değerlerini benimseyen ve bu değerleri sahip olduğu yetkinliklerle ete kemiğe büründüren insanlara bağlıdır. Bundan dolayı eğitim sistemimiz, her bir üyesine uygun ahlaki kararlar alma ve bunları davranışlarında sergileme yeterliliğini kazandırmayı amaçlamaktadır. Eğitim sistemi sadece akademik açıdan başarıya odaklanan, belirlenmiş bazı bilgi, beceri ve davranışları kazandıran bir yapı değildir. Asli görevi temel değerleri benimsemiş bireyler yetiştirmektir; yeni neslin değerlerini, alışkanlıklarını ve davranışlarını etkileyebilmelidir. Eğitim sistemi, değerleri kazandırma işlevini eğitim programlarını da kapsayan eğitim ortamıyla yerine getirir. Eğitim programı; öğretim programları, öğrenme öğretme ortamları, eğitim araç gereçleri, ders dışı etkinlikler, mevzuat gibi eğitim sisteminin tüm unsurları göz önünde bulundurularak oluşturulur. Bu anlayışla değerlerimiz öğretim programlarında ayrı bir program veya öğrenme alanı, ünite, konu vb. olarak görülmemiştir. Tam aksine bütün eğitim sürecinin nihai gayesi ve ruhu olan değerlerimiz, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer almıştır.

Öğretim programlarında yer alan kök değerler; adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverliktir. Bu değerler, öğrenme öğretme sürecinde hem kendi başlarına hem ilişkili olduğu alt değerlerle hem de öteki kök değerlerle birlikte ele alınarak hayat bulacaktır.

1.2.2. Yetkinlikler

Eğitim sistemimiz yetkinliklerde bütünleşmiş bilgi, beceri ve davranışlara sahip karakterde bireyler yetiştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazeleri olan yetkinlikler TYÇ’de belirlenmiştir. TYÇ, sekiz anahtar yetkinlik belirlemede ve bunları aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

1. Ana dilde iletişim: Kavram, düşünce, görüş, duygu ve olguları hem sözlü hem de yazılı olarak ifade etme, yorumlama (dinleme, konuşma, okuma, yazma); eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi her türlü sosyal ve kültürel bağlamda uygun ve yaratıcı bir şekilde dilsel etkileşimde bulunmadır.

2. Yabancı dillerde iletişim: Çoğunlukla ana dilde iletişimin temel beceri boyutlarını paylaşmakta olup duygu, düşünce, kavram, olgu ve görüşleri hem sözlü hem yazılı olarak kişinin istek ve ihtiyaçlarına göre eğitim ve öğretim, iş yeri, ev, eğlence gibi uygun bir dizi sosyal ve kültürel bağlamda anlama, ifade etme ve yorumlama becerisine dayalıdır. Yabancı dillerde iletişim, aracılık etme ve kültürler arası anlayış becerilerini de gerektirmektedir. Dinleme, konuşma, okuma ve yazma boyutları bireyin yeterlilik seviyesi, sosyal ve kültürel geçmişi, çevresi, ihtiyaçları ve ilgilerine bağlı olarak farklı diller arasında değişiklik gösterecektir.

3. Matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler: Günlük hayatta karşılaşılan bir dizi problemi çözmek için matematiksel düşünme tarzını geliştirme ve uygulamadır. Sağlam bir aritmetik becerisi üzerine inşa edilen süreç, faaliyet ve bilgiye vurgu yapmaktadır. Matematiksel yetkinlik, düşünme (mantıksal ve uzamsal düşünme) ve sunmanın (formüller, modeller, kurgular, grafikler ve tablolar) matematiksel modlarını farklı derecelerde kullanma beceri ve isteğini içermektedir.

Bilimde yetkinlik, soruları tanımlamak ve kanıta dayalı sonuçlar üretmek amacıyla doğal dünyanın açıklanmasına yönelik bilgi varlığına ve metodolojiden yararlanma beceri ve arzusuna atıfta bulunmaktadır. Teknolojide yetkinlik, algılanan insan istek ve ihtiyaçlarını karşılama bağlamında bilgi ve metodolojinin uygulanması olarak görülmektedir. Bilim ve teknolojide yetkinlik, insan etkinliklerinden kaynaklanan değişimleri ve her bireyin vatandaş olarak sorumluluklarını kavrama gücünü kapsamaktadır.

4. Dijital yetkinlik: İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik; bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir.

5. Öğrenmeyi öğrenme: Bireyin kendi öğrenme eylemini etkili zaman ve bilgi yönetimini de kapsayacak şekilde bireysel olarak veya grup hâlinde düzenleyebilmesi için öğrenmenin peşine düşme ve bu konuda ısrarcı olma yetkinliğidir. Bu yetkinlik, bireyin var olan imkânları tanıyarak öğrenme ihtiyaç ve süreçlerinin farkında olmasını ve başarılı bir öğrenme eylemi için zorluklarla başa çıkma yeteneğini kapsamaktadır. Yeni bilgi ve beceriler kazanmak, işlemek ve kendine uyarlamak kadar rehberlik desteği aramak ve bundan yararlanmak anlamına da gelir. Öğrenmeyi öğrenme; bilgi ve becerilerin ev, iş yeri, eğitim öğretim ortamı gibi çeşitli bağlamlarda kullanılması ve uygulanması için önceki öğrenme ve hayat tecrübelerine dayanılması yönünde öğrenenleri harekete geçirir.

6. Sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler: Kişisel, kişiler arası ve kültürler arası yetkinlikleri içermektedir. Bireylerin farklılaşan toplum ve çalışma hayatına etkili ve yapıcı biçimde katılmalarına imkân sağlayacak, gerektiğinde çatışmaları çözecek özelliklerle donatılmasını sağlayan tüm davranış biçimlerini kapsar. Vatandaşlıkla ilgili yetkinlik ise bireyleri toplumsal ve siyasal kavram ve yapılarla ilişkin bilgiyle, demokratik ve aktif katılım kararlılığıyla medeni hayata tam olarak katılmaları için donatmaktadır.

7. İnisiyatif alma ve girişimcilik: Bireyin düşüncelerini eyleme dönüştürme becerisini ifade etmektedir. Yaratıcılık, yenilik ve risk almanın yanında hedeflere ulaşmak için planlama yapma ve proje yönetme yeteneğini de içerir. Bu yetkinlik, herkesi sadece evde ve toplumda değil, işlerine ait bağlam ve şartların farkında olabilmeleri ve iş fırsatlarını yakalayabilmeleri için aynı zamanda iş hayatında da desteklemekte; toplumsal ve ticari etkinliklere girişen veya katkıda bulunan kişilerin ihtiyaç duydukları daha özgün bilgi ve beceriler için de bir temel teşkil etmektedir. Etik değerlerin farkında olmayı ve iyi yönetişimi desteklemeyi de kapsar.

8. Kültürel farkındalık ve ifade: Müzik, sahne sanatları, edebiyat ve görsel sanatlar dâhil olmak üzere çeşitli kitle iletişim araçları kullanılarak görüş, deneyim ve duyguların yaratıcı bir şekilde ifade edilmesinin önemini takdiridir

1.3. ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Her birey birbirinden farklı kişisel özelliklere sahiptir. Bu sebeple öğretim programlarının ve buna bağlı olarak ölçme ve değerlendirme sürecinin “herkese uygun”, “herkes için geçerli ve standart” olması insan doğasına tersdir. Dolayısıyla ölçme ve değerlendirme sürecinde azami çeşitlilik ve esneklik anlayışıyla hareket edilmesi şarttır. Öğretim programları bu açıdan bir yol göstericidir. Öğretim programlarından ölçme ve değerlendirmeye ait bütün unsurları içermesini beklemek gerçekçi bir yaklaşım değildir. Eğitimde çeşitlilik; birey, eğitim düzeyi, ders içeriği, sosyal ortam, okul imkânları vb. iç ve dış dinamiklerden ciddi şekilde etkilendiği için ölçme ve değerlendirme uygulamalarının etkililiğini sağlamada öncelik öğretim programlarında değil, eğitim uygulayıcılarında ve öğretmenlerdedir. Bu noktada özgünlük ve yaratıcılık öğretmenlerden temel beklentidir.

Bu bakış açısından hareketle öğretim programlarında ölçme ve değerlendirme uygulamalarına yön veren ilkeleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programının tüm bileşenleri ile azami uyum sağlamalı, bu çalışmalarda kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmalıdır.
2. Öğretim programı, ölçme sürecinde kullanılabilecek ölçme araç ve yöntemleri açısından uygulayıcılara kesin

sınırlar çizmez, sadece yol gösterir. Ancak tercih edilen ölçme ve değerlendirme araç ve yönteminde gereken teknik ve akademik standartlara uyulmalıdır.

3. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır ve eğitim süreci boyunca yapılır. Ölçme sonuçları tek başına değil, izlenen süreçlerle birlikte bütünlük içinde ele alınır.

4. Bireysel farklılıklardan dolayı bütün öğrencileri kapsayan, bütün öğrenciler için genelgeçer, tek tip bir ölçme ve değerlendirme yönteminden söz etmek uygun değildir. Öğrencilerin akademik gelişimi tek bir yöntem veya teknikle ölçülüp değerlendirilmez.

5. Eğitim sadece “bilme (düşünce)” için değil, “hissetme (duygu)” ve “yapma (eylem)” için de verilir; dolayısıyla eğitimde sadece bilişsel ölçümler yeterli kabul edilemez.

6. Çok odaklı ölçme ve değerlendirme esastır. Ölçme ve değerlendirme uygulamaları öğretmen ve öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir.

7. Bireylerin ölçme ve değerlendirmeye konu olan ilgi, tutum, değer ve başarı gibi özellikleri zamanla değişebilir. Bu sebeple söz konusu özellikleri tek bir zamanda ölçmek yerine süreç içindeki değişimleri dikkate alan ölçümler kullanmak esastır.

1.4. BİREYSEL GELİŞİM VE ÖĞRETİM PROGRAMLARI

Öğretim programları geliştirilirken insanın çok yönlü gelişim özelliklerine dair bilimsel bilgi ve birikim dikkate alınarak bütün bileşenler arasında ahengi gözeten bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu bağlamda bazı temel gelişim ilkelerine değinmek yerinde olacaktır.

Öğretim programları, insanın gelişiminin belirli bir dönemde sonlanmadığı ve hayat boyu sürdüğü ilkesi ile hazırlanmıştır. Bu sebeple öğretim programlarında bireylerin yaş dönemlerine dair gelişim özellikleri gözetilerek destekleyici önlemler alınması önerilmektedir.

Gelişim, hayat boyu sürer fakat tek ve bir örnek yapıda değildir. Evreler hâlinde ilerler ve her evrede bireylerin gelişim özellikleri farklıdır. Evrelerin başlangıç ve bitişleri de homojen değildir. Programlar bunu olabildiğince göz önünde bulunduran bir hassasiyetle yapılandırılmıştır. Programların amaç ve kazanımlarını gerçekleştirme sürecinde gerekli uyarlamaların öğretmen tarafından yapılması beklenir.

Gelişim dönemleri ardışık ve değişmeyen bir sıra izler. Her evrede olup bitenler takip eden evreleri etkiler. Öte yandan bu ardışıklık basitten karmaşığa, genelden özele ve somuttan soyuta doğru gelişim gibi belirli yönelimlerle karakterize edilir. Program geliştirme sürecinde söz konusu yönelimler hem bir alandaki yeterliliği oluşturan kazanım ve becerilerin ön şart ve ardılığı noktasında dikkate alınmış hem de derslerin sınıf düzeyinde dağılımı ve birbirleriyle ilişkilerinde göz önünde bulundurulmuştur.

Öğretim programlarında insan gelişiminin bir bütün olduğu ilkesi ile hareket edilmiştir. İnsanın farklı gelişim alanlarındaki özellikleri birbirleri ile etkileşim hâlinindedir. Söz gelimi dil gelişimi düşünce gelişimini etkiler ve düşünce gelişiminden etkilenir. Bu sebeple öğretmenlerden öğrencinin edindiği bir kazanımın, onun gelişiminde başka bir alanı da etkileyeceğini dikkate almaları beklenir.

Öğretim programları bireysel farklılıklara ilişkin hassasiyetler göz önünde bulundurularak yapılandırılmıştır. Kalıtsal, çevresel ve kültürel faktörlerden kaynaklanan bireysel farklılıklar ilgi, ihtiyaç ve yönelme açısından da kendini belli eder. Bireyler hem başkalarından farklılık gösterir hem de kendi içinde farklı özelliklere sahiptir.

Gelişim hayat boyu sürmekle birlikte bu gelişimin hızı evrelere göre değişkendir. Hızın yüksek olduğu evreler gelişim açısından riskli ve kritiktir. Söz gelimi ergenlik dönemi kimlik edinimi için kritik dönemdir ve eğitim bu dönemde kimlik edinimini destekleyici sosyal etkileşimleri artırır ve yönetir. Bu sebeple öğretmenlerin gelişim hızının yüksek olduğu zamanlarda öğrencilerin durumuna daha duyarlı davranması beklenir.

2. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Kemane Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin millî ve manevi değerleri benimsemiş, evrensel unsurlara saygılı, kendi müzik kültürlerini ve dünya müzik kültürlerini tanıyan, müzik teknolojisini kullanabilen, estetik bakış açısına sahip, öz güvenli bireyler olarak yetişmeleri amaçlanmaktadır. Dolayısıyla Kemane Dersi Öğretim Programı, öğrencilerin hem müzik yoluyla estetik duyarlılıklarının geliştirilmesi (dinleme, konuşma vb. etkinlikler) hem de müzik yapma yoluyla (doğaçlama, icraya yönelik etkinlikler vb.) yani edimsel olarak müzik eğitimi açısından ele alınmış ve her iki yaklaşım da dengeli bir şekilde programa yansıtılmıştır. Programın oluşturulması, müzik psikolojisi bilim dalında yapılan güncel çalışmalardan yararlanılarak çalgı eğitimi, performans, sosyal davranışlar gibi alanlardan bilişim teknolojisi desteği ile gerçekleştirilmiştir. Programın tasarımı kolaydan zora doğru ilerleyen ancak doğrusal değil, sarmal bir yapıda kurgulanmıştır. Öğretim programının uygulanması ile öğrencilerin kemane tarihesi, yapısı, çeşitleri ve bakımı konularında bilgi sahibi olmaları, Türk müziğinin karakteristik özelliklerini çalgıları ile yansıtabilmeleri, kemane çalma ile ilgili teknikleri uygulayabilmeleri, böylelikle çalgı toplulukları içinde birlikte ya da solo olarak kemaneyi her düzeyde icra edebilmeleri hedeflenmektedir.

2.1. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖZEL AMAÇLARI

Kemane Dersi Öğretim Programı ile öğrencilerin aşağıda belirtilen amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

- Kendilerini müzik yoluyla ifade etmeleri
- Müzikal duyarlılık, düşünme, yorumlama ve yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri
- Çalışmalarında zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmaları
- Araştırma ve problem çözme becerisi kazanmaları
- Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmaları
- Kemanenin Türk müziğindeki yeri ve önemini kavramaları
- Türk müziğinin genel özelliklerini kavramaları
- Türk halk müziği eserlerini özelliklerine uygun seslendirmeleri
- Türk halk müziği eserleri dağıtıcısına sahip olmaları
- Sahne ve performans becerisi kazanmaları
- Toplu çalışmalar aracılığı ile birlikte düşünme, birlikte hareket etme, sorumluluk ve paylaşma bilinci kazanmaları
- Ulusal ve uluslararası müzik etkinlikleriyle toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkıda bulunmaları
- Geleneklerini bilerek geleceğe bakmaları, geleneğe ilişkin yüksek bir farkındalıkla teknolojinin imkânlarını kullanarak müzik kültürüne hizmet etmeleri

2.2. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİNE ÖZGÜ BECERİLER

Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı ile ulaşılması beklenen alana özgü beceriler şunlardır:

- Doğru duruş ve tutuş pozisyonu uygulama
- Sağ ve sol el koordinasyonunu sağlama
- Yayda itme ve çekme hareketlerini uygulama
- Yay kullanımında doğru ses elde etme
- Müziksel işitme
- Müziksel okuma
- Çalgı ile deşifre yapma
- Çeşitli tartımlarda yay kullanma
- Ton ve entonasyon değişikliklerini fark etme
- Tonalite ve modaliteyi (makam) çalma
- Yay ve süsleme tekniklerini uygulama
- Transpoze (aktarım) çalma
- Açış yapma
- Yorumlama (icra)
- Solo icra
- Toplulukla birlikte (ikili, üçlü vb.) icra etme

2.3. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

- Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı'nda kazanımlar işlenirken öğrenci grubunun ilgileri, ihtiyaçları, beklentileri, hazır bulunuşluk düzeyleri ve çevre özellikleri dikkate alınmalıdır.
- Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı, öğrencinin başlangıç seviyesinden en üst seviyeye kadar ulaşmasını hedeflemektedir. Bu hedefin gerçekleştirilmesinde Türk müziğinin tüm sözlü ve sözsüz eser dağarcığından ve evrensel müziklerden yararlanılabilir.
- Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı'nda kullanılan "makam dizisi" kavramı, klasik Türk sanat musikisindeki makamların sadece dizisini ifade eder. Makamların seyir karakteristiği, durak, yeden ya da koma değerleri Türk halk müziğinde, klasik Türk sanat musikisinde olduğundan farklılık gösterir. Program bu farklılığı gözeterek makamların sadece isimleri ve dizileri kullanılarak tasarlanmış, "makam dizisi" kavramı ses dizisini ifade etmek için tercih edilmiştir.
- Türk halk müziğinin yay ile çalınan temel çalgılarından olan kemenenin öğretiminde dersin materyalleri zengin ve çeşitli olmalıdır. Geleneksel icra teknikleri için en eski ses kayıtları edinilmeli ve bir arşiv meydana getirilmelidir.
- Dersin aynı zamanda tarihî yönünün olması, disiplinler arası çalışmayı gerekli kılmaktadır. Bu nedenle müzik tarihine ilişkin görsel ve yazılı kaynaklardan yararlanılabilir.
- Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı'nın üniteleri özümsemeli, gerek duyulduğunda öğrenme öğretme süreci içinde her ünitenin ve konunun bir başkası ile eş güdümlü, yardımlaşarak yürütüldüğü esnek bir planlama yapılmalıdır. Programda yer alan ünitelerin eksiksiz olarak işlenmesi şartıyla konu içeriğinde takdim tehir yapılabilir.
- Çalgı Eğitimi Kemane Dersi Öğretim Programı ile kazandırılması hedeflenen teknik becerilerin, evrensel yöntemlerin yanında Türk müziği çalgı eğitiminin geleneksel yöntemi olan usta-çırak ilişkisi (meşk) yöntemi de ihmal edilmemelidir. Sadece notanın icra edilmesi ile Türk müziğinin karakteristik özelliklerinin yansıtlamayacağı bilinmelidir.
- Kemane eğitiminde öğrencilerin yerel sanatçıları tanımaları, yörelerine ait sözlü, sözsüz müzikler ve halk dansları gösterilerini izlemeleri önemlidir. Öğrencilerin bu doğrultudaki etkinlikler aracılığıyla icracıları izlemeleri ve dinlemeleri sağlanmalıdır.
- Kemane öğretiminde yöresel müzik kültürü öğretilmeli ve görsel kaynaklar yolu ile de yörenin ve yöre insanının yaşayış biçimi hakkında bilgi verilmelidir.
- Öğrencilerin kemane eğitiminde kullanılabilecek geniş bir eser dağarcığı kazanmalarına, bu yolla kendi öğrenmelerini düzenleme ve kontrol edebilmelerine rehberlik edilmelidir.
- Etkinlikler uygulanırken ya da yeni etkinlikler geliştirilirken programda yer alan kazanım açıklamaları göz ardı edilmemelidir.
- Seslendirilecek etüt ve eserlerin seçiminde öğrencilerin teknik beceri düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır. Öğrencilere teknik beceri düzeylerinin çok altında ve/veya çok üstünde görevler verilmemelidir.
- Kemane çalma becerilerini kazanma ve pekiştirme sürecinde öğrencilere yeteri kadar süre tanınmalıdır. Bir beceri yeterince pekiştirilmeden yeni bir beceriye geçilmemelidir.
- Öğretmen programda yer alan kazanımlara ve içeriğe bağlı kalmak koşuluyla eser ve etüt takviyesi yapabilir, çeşitlendirilmiş ödevler verebilir.
- Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme öğretme stratejisini kullanmak zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması sırasında hedeflenen becerilere bağlı kalınarak öğretimi

zenginleştirmek amacıyla farklı öğrenme öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, iş birlikli öğrenme vb.), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

- Öğrencilere verilen ödevler kapsamındaki dinleme ve araştırma çalışmaları, müziği anlamak ve okumak adına yapılan etkinliklerdir. Öğrenciler çalıştıkları eserleri dinleyerek yorum ve yorumcular arasındaki farkları tespit edebilirler. Araştırma çalışmaları ise öğrencilerin eser hakkındaki bilgilere (besteci, dönem, yöre, tavır vb.) ulaşması ve eserin özelliklerini tanımaları açısından önemlidir. Dinleme ve araştırma çalışmaları, öğrencilerin yeni bakış açıları kazanmalarını sağlayacak şekilde genel kültür gelişimlerini destekleyici nitelikte olmalıdır.
- Öğrencilere kemane çalgısının teknik özelliklerinin ve öğretim yaklaşımlarının gelişim aşamasında olduğu bilgisi verilmeli, bu konuda yayımlanmış tez, makale, kitap vb. literatürü takip etmeleri önerilmelidir.
- Öğrenme öğretme etkinliklerinde kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanılmalıdır.
- Öğrencilerin kendi bilgi ve beceri düzeylerini fark etmeleri ve geliştirebilmeleri için bireysel hedefler belirlemeleri sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin yeni bilgi ile eski bilgi arasında bağlantı kurmasına önem verilmelidir.
- Öğrencilerin, öğretim sürecinde sahne ve performans becerilerini geliştirmelerine olanak sağlayan etkinlikler düzenlenmelidir.
- Her öğrencinin başarı deneyimini yaşaması için bireysel farklılıkları dikkate alan fırsatlar yaratılmalıdır.
- Grup çalışmaları, öğrencilerin estetik duyarlılık içinde birbirlerine yardımcı ve destek olmalarını, birbirlerinin çalışmalarını görerek eleştirmelerini, yeni fikirlerin doğmasını ve olumlu ilişkilerin geliştirilmesini sağlar. Bu nedenle grup çalışmaları özendirilmeli ve desteklenmelidir.
- Sanatsal etkinlikler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki edinmeleri ve estetik duygularını geliştirmeleri amaçlanır. Öğrencilerin her türlü sanatsal etkinliği takip etmelerine önem verilmelidir.
- Programda yer alan değerler etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası ile ilişkilendirilmelidir.
- Çeşitli ve çok sayıda ölçme aracı kullanılarak süreç başında, ortasında ve sonunda yapılan değerlendirme sonuçları sadece not vermek için değil, öğrencilere performansları hakkında geri bildirim verme, öğrencileri gösterebilecekleri en üst performans seviyesine ulaştırmak için motive etme, öğretim etkinliklerinin ve programının etkililiğini belirleme amacıyla da kullanılmalıdır.
- Öğretmen; öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerler bakımından besleyici; öğrencilerin demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmelerinde yol gösterici olmalıdır.

2.4. KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU

9. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
KEMANEYİ TANIYALIM	9	4	3
KEMANEDE YAY KULLANIMI VE ÇEVİRİM	14	16	11
KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ	8	12	8
ETÜTLER VE DAĞARCIK	7	112	78
TOPLAM	38	144	100

10. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ	4	8	11
ETÜTLER VE DAĞARCIK	16	64	89
TOPLAM	20	72	100

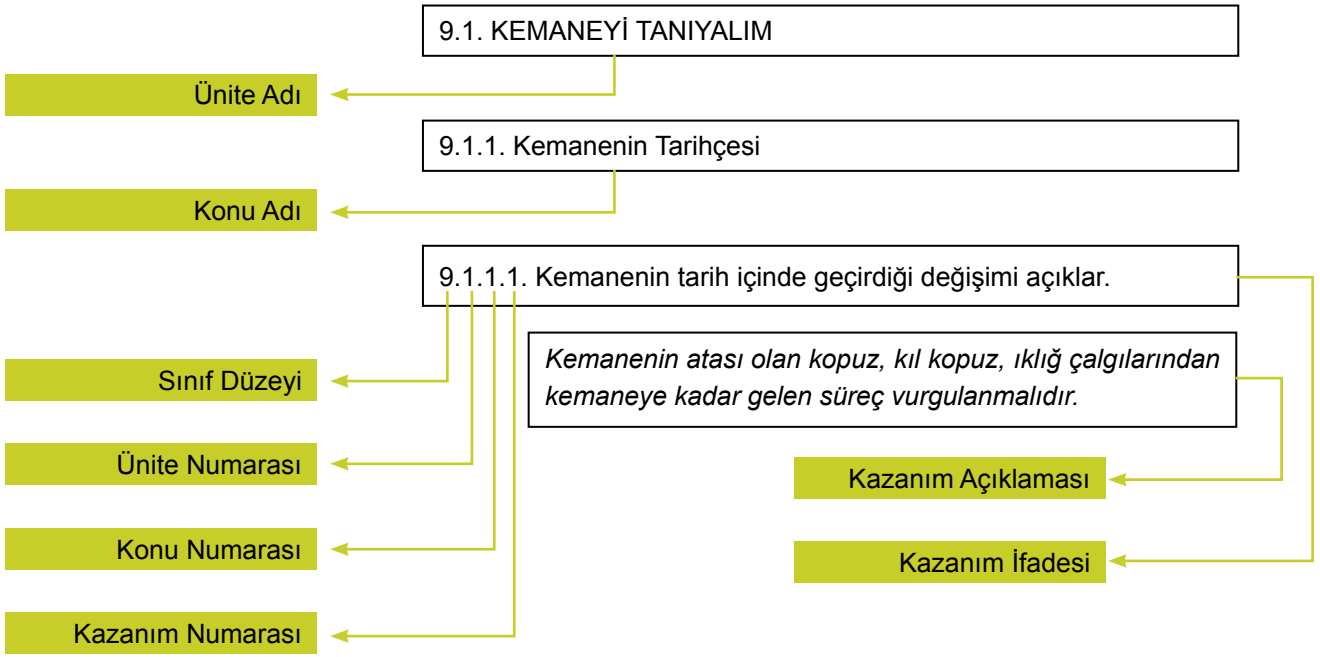
11. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ	4	8	5
ETÜTLER VE DAĞARCIK	20	136	95
TOPLAM	24	144	100

12. SINIF			
ÜNİTE	Kazanım Sayısı	Ders Saati	Oran %
KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ	4	8	5
ETÜTLER VE DAĞARCIK	20	112	78
ÇOK SESLİ ESERLER	4	24	17
TOPLAM	28	144	100

3. ÇALGI EĞİTİMİ KEMANE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

3.1. KAZANIMLARIN YAPISI

Programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda 9. sınıf seviyesinde dört, 10. sınıf seviyesinde iki, 11. sınıf seviyesinde iki ve 12. sınıf seviyesinde üç ünite bulunmaktadır. Kazanımlar; ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlara ilişkin açıklamalar, sınırlamalar veya uyarılar kazanımı takip eden satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir. Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Şekil 1: Kazanımların Yapısı

3.2. SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

9.1 KEMANEYİ TANIYALIM

9.1.1. Kemanenin Tarihçesi

9.1.1.1. Kemanenin tarih içinde geçirdiği değişimi açıklar.

Kemanenin atası olan kopuz, kıl kopuz, ıklığ çalgılarından kemaneye kadar gelen süreç vurgulanmalıdır.

9.1.2. Kemanenin Bölümleri, Yay ve Teller

9.1.2.1. Kemaneyi oluşturan bölümleri açıklar.

Kemane yapımında kullanılan kabak ve ağaç türleri belirtilmelidir.

9.1.2.2. Yay oluşturan bölümleri açıklar.

Yay yapımında kullanılan materyaller vurgulanmalıdır.

9.1.2.3. Kemanede kullanılan telleri gösterir.

Kemanede kullanılan tellerin isimleri belirtilerek kemane üzerindeki sıralaması ve özellikleri açıklanmalıdır.

9.1.3. Kemanede Akort Sistemi

9.1.3.1. Tellerin akortlandığı sesleri açıklar.

a) Teller akortlanırken diyezazona göre hangi seslere karşılık geldiği açıklanır.

b) Farklı yörelerde kullanılan akort sistemleri belirtilir.

9.1.4. Kemane Çalmada Duruş ve Tutuş Teknikleri

9.1.4.1. Kemane çalmak için gereken duruş pozisyonunu açıklar.

9.1.4.2. Kemane çalmak için gereken oturuş pozisyonunu gösterir.

9.1.4.3. Kemane ve yay tutuşunu açıklar.

Yayın doğru ve yanlış tutuşları fotoğraflarla gösterilmelidir.

9.1.4.4. Kemane ve yay tutuşunu gösterir.

Kemane ve yay tutuş çalışmasının ayna karşısında yapılmasının önemi vurgulanmalıdır.

9.2. KEMANEDE YAY KULLANIMI VE ÇEVİRİM

9.2.1. Yayın Bölümleri

9.2.1.1. Yayın kullanım bölümlerini açıklar.

Yayın kullanım bölümleri fotoğraf üzerindeki çizimle gösterilmelidir.

9.2.2. Yay Yönü Simgeleri ve Açık Tellerde Yay Çalışmaları

9.2.2.1. Yay hareketlerini gösteren simgeleri açıklar.

9.2.2.2. Yay hareketlerini uygulayarak açık tellerde ses üretir.

a) Birlik nota süreleriyle puandorg kullanılarak oluşturulmuş etütlerle tüm tellerde dengeli gürültüde ses elde edilmesi vurgulanmalıdır.

b) Yay, tel üzerinde hareket ettirilirken ayna karşısında çalışmanın faydaları vurgulanmalıdır.

c) Yay çekme uygulamasında omuz, dirsek, bilek, el koordinasyonu ve hareket sıralamasına vurgu yapılmalıdır.

9.2.3. Kemanede Çevrim

- 9.2.3.1. Birinci ve ikinci telde çevrim yapar.
- 9.2.3.2. İkinci ve üçüncü telde çevrim yapar.
- 9.2.3.3. Üçüncü ve dördüncü telde çevrim yapar.
- 9.2.3.4. Tüm tellerde çevrim yapar.

9.2.4. Yay Çalışmaları

- 9.2.4.1. Uzun yayda çalışmalar yapar.

Birlik nota süresinde oluşturulmuş etütle tüm yayın, dört vuruş süresince eşit biçimde bölümlendirilmesi vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.2. Uzun yayda bölümlü yay çalışmaları yapar.

İkilik nota ve suslarla oluşturulmuş etütle tüm yayın iki vuruş süresince eşit biçimde bölümlendirilmesi vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.3. Uzun ve kısa yay çalışmaları yapar.

Birlik/ikilik nota ve suslarla oluşturulmuş etütle tüm yayın ikilik nota değerinde yarısının, birlik nota değerinde tümünün kullanımı vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.4. Dörtlük nota ve suslarla yay çalışmaları yapar.

Tüm yayın dörtlük nota süresince kullanımı vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.5. Bölümlü yay çalışmaları yapar.

a) Birlik/ikilik/dörtlük nota ve suslarla oluşturulmuş etütle yayın sürelerine göre eşit bölümlendirilmesi vurgulanmalıdır.

b) Çevrimde zamanlama, yayın doğru bir çizgi üzerinde hareketi ve sesin gürlük dengesi vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.6. Kısa yay çalışmaları yapar.

a) Dörtlük/sekizlik nota ve suslarla oluşturulmuş etütle kısa yay çalışmaları hazırlanmalıdır.

b) Sabit bir hızda çalışılması vurgulanmalıdır.

- 9.2.4.7. Kısa yayda çevrim çalışmaları yapar.

a) Sekizlik ve on altılık sürelerle oluşmuş tartım gruplarıyla kısa yay etütleri hazırlanmalıdır.

b) Kısa yay çalışmalarında bilek kullanımına dikkat çekilmelidir.

9.3. KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ

9.3.1. Parmakların Konumlandırılması

- 9.3.1.1. Parmak numaralarını açıklar.
- 9.3.1.2. Parmakların kemane sapındaki konumunu gösterir.
- 9.3.1.3. Parmaklarını kemane sapında konumlandırır.

9.3.2. Baskı ve Çevrim Çalışmaları

- 9.3.2.1. Tüm tellerde açık tel ve birinci parmakla etüt çalar.

Parmak numaraları, yay dengesi ve baskı netliği vurgulanmalıdır.

- 9.3.2.2. Tüm tellerde açık tel, birinci ve ikinci parmakla etüt çalar.

Parmak numaraları, yayın doğrusal hareketi, ses gürlüğü ve baskı netliği vurgulanmalıdır.

9.3.2.3. Birinci ve ikinci telde etütler çalar.

Birinci ve ikinci teldeki la, si, do, re, mi ve fa sesleri kullanılarak la kararlı melodik etüt yazılmalıdır.

9.3.2.4. Tüm tellerde açık telleri kullanarak bir, iki ve üçüncü parmakla etüt çalar.

9.3.2.5. Tüm tellerde açık telleri kullanarak bir, iki, üçüncü ve dördüncü parmakla etüt çalar.

a) Dizi çalışmaları yazılmalı, 3/4'lük ve 4/4'lük ölçülerde la kararlı etütler hazırlanmalıdır.

b) İkilik, dörtlük, sekizlik ve on altılık nota sürelerinde, her süre için bir oktavlık etütler yazılmalıdır.

c) Sekizlik ve on altılık notalarla oluşturulacak etütlerde farklı ritmik permütasyonlarla yayda bilek kullanımının geliştirilmesi vurgulanmalıdır.

9.4. ETÜTLER VE DAĞARCIK

9.4.1. Etütler

9.4.1.1. Sol majör diziye tüm tellerde çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

9.4.1.2. Tüm tellerde sol majör dizide yazılmış parmak etütleri çalar.

9.4.1.3. La minör diziye tüm tellerde çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

9.4.1.4. Tüm tellerde la minör dizide yazılmış parmak etütleri çalar.

9.4.1.5. Do majör diziye tüm tellerde çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

9.4.1.6. Tüm tellerde do majör dizide yazılmış parmak etütleri çalar.

9.4.2. Ezgi Dağarcığı

9.4.2.1. Ezgiler çalar.

Çeşitli yörelerden ezgi örneklerine yer verilmelidir.

10. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

10.1. KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ

10.1.1. Bağırsız Yay (Detache) Tekniği

10.1.1.1. Bağırsız yay (detache) tekniğini açıklar.

10.1.1.2. Bağırsız yay tekniğinde etüt çalar.

10.1.2. Bağlı Yay (Legato) Tekniği

10.1.2.1. Bağlı yay (legato) tekniğini açıklar.

10.1.2.2. Bağlı yay tekniğinde etüt çalar.

10.2. ETÜTLER VE DAĞARCIK

10.2.1. Bûselîk Makam Dizisi

10.2.1.1. Bûselîk makam dizisini açıklar.

10.2.1.2. Bûselîk makam dizisini çalar.

10.2.1.3. Bûselîk makam dizisinde etütler çalar.

10.2.1.4. Bûselîk makam dizisinde örnek ezgiler çalar.

10.2.2. Çârgâh Makam Dizisi

10.2.2.1. Çârgâh makam dizisini açıklar.

10.2.2.2. Çârgâh makam dizisini çalar.

10.2.2.3. Çârgâh makam dizisinde etütler çalar.

5/8'lik usulde etütlere yer verilmelidir.

10.2.2.4. Çârgâh makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

10.2.3. Uşşak Makam Dizisi

10.2.3.1. Uşşak makam dizisini açıklar.

10.2.3.2. Uşşak makam dizisini çalar.

10.2.3.3. Uşşak makam dizisinde etütler çalar.

10.2.3.4. Uşşak makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

10.2.4. Hüseyinî Makam Dizisi

10.2.4.1. Hüseyinî makam dizisini açıklar.

10.2.4.2. Hüseyinî makam dizisini çalar.

10.2.4.3. Hüseyinî makam dizisinde etütler çalar.

6/8'lik usulde etütlere yer verilmelidir.

10.2.4.4. Hüseyinî makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

11. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

11.1. KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ

11.1.1. Çarpma Tekniği

- 11.1.1.1. Çarpma tekniğini açıklar.
- 11.1.1.2. Etüt içinde çarpma tekniğini uygular.

11.1.2. Trill Tekniği

- 11.1.2.1. Trill tekniğini açıklar.
- 11.1.2.2. Etüt içinde trill tekniğini uygular.

11.2. ETÜTLER VE DAĞARCIK

11.2.1. Kürdî Makam Dizisi

- 11.2.1.1. Kürdî makam dizisini açıklar.
- 11.2.1.2. Kürdî makam dizisini çalar.
- 11.2.1.3. Kürdî makam dizisinde etütler çalar.
- 11.2.1.4. Kürdî makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

11.2.2. Hicaz Makam Dizisi

- 11.2.2.1. Hicaz makam dizisini açıklar.
- 11.2.2.2. Hicaz makam dizisini çalar.
- 11.2.2.3. Hicaz makam dizisinde etütler çalar.
7/8'lik usulde etütlere yer verilmelidir.
- 11.2.2.4. Hicaz makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

11.2.3. Rast Makam Dizisi

- 11.2.3.1. Rast makam dizisini açıklar.
- 11.2.3.2. Rast makam dizisini çalar.
- 11.2.3.3. Rast makam dizisinde etütler çalar.
- 11.2.3.4. Rast makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

11.2.4. Nihâvend Makam Dizisi

- 11.2.4.1. Nihâvend makam dizisini açıklar.
- 11.2.4.2. Nihâvend makam dizisini çalar.
- 11.2.4.3. Nihâvend makam dizisinde etütler çalar.
- 11.2.4.4. Nihâvend makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

11.2.5. Nikriz Makam Dizisi

- 11.2.5.1. Nikriz makam dizisini açıklar.
- 11.2.5.2. Nikriz makam dizisini çalar.
- 11.2.5.3. Nikriz makam dizisinde etütler çalar.
9/8'lik usulde etütlere yer verilmelidir.
- 11.2.5.4. Nikriz makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12. SINIF ÜNİTE, KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

12.1. KEMANE ÇALMA TEKNİKLERİ

12.1.1. Glissando Tekniği

- 12.1.1.1. Glissando tekniğini açıklar.
- 12.1.1.2. Etüt içinde glissando tekniğini uygular.

12.1.2. Vibrato Tekniği

- 12.1.2.1. Vibrato tekniğini açıklar.
- 12.1.2.2. Etüt içinde vibrato tekniğini uygular.

12.2. ETÜTLER VE DAĞARCIK

12.2.1. Segâh Makam Dizisi

- 12.2.1.1. Segâh makam dizisini açıklar.
- 12.2.1.2. Segâh makam dizisini çalar.
- 12.2.1.3. Segâh makam dizisinde etütler çalar.
10/8'lik usulde etütlere yer verilmelidir.
- 12.2.1.4. Segâh makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12.2.2. Hüzam Makam Dizisi

- 12.2.2.1. Hüzam makam dizisini açıklar.
- 12.2.2.2. Hüzam makam dizisini çalar.
- 12.2.2.3. Hüzam makam dizisinde etütler çalar.
- 12.2.2.4. Hüzam makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12.2.3. Karcıgar Makam Dizisi

- 12.2.3.1. Karcıgar makam dizisini açıklar.
- 12.2.3.2. Karcıgar makam dizisini çalar.
- 12.2.3.3. Karcıgar makam dizisinde etütler çalar.
- 12.2.3.4. Karcıgar makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12.2.4. Sabâ Makam Dizisi

- 12.2.4.1. Sabâ makam dizisini açıklar.
- 12.2.4.2. Sabâ makam dizisini çalar.
- 12.2.4.3. Sabâ makam dizisinde etütler çalar.
- 12.2.4.4. Sabâ makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12.2.5. Eviç Makam Dizisi

- 12.2.5.1. Eviç makam dizisini açıklar.
- 12.2.5.2. Eviç makam dizisini çalar.
- 12.2.5.3. Eviç makam dizisinde etütler çalar.
- 12.2.5.4. Eviç makam dizisinde Türk halk müziği repertuarından ezgiler çalar.

12.3. ÇOK SESLİ ESERLER

12.3.1. İki Kemane İçin Çok Sesli Eserler

12.3.1.1. Çok sesli eser çalışmalarında müzikal uyumun önemini açıklar.

12.3.1.2. Eseri çok sesli olarak icra eder.

İki kemane için düzenlenmiş eserlerin icrasında yay yönleri, entonasyon ve eş zamanlı icraya dikkat edilmesi gerektiği vurgulanmalıdır.

12.3.2. Kemane Çalgı Topluluğu İçin Düzenlenmiş Çok Sesli Eserler

12.3.2.1. Grup çalışmalarında müzikal uyumun önemini açıklar.

12.3.2.2. Grupla birlikte eseri çok sesli olarak icra eder.